

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/163/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115229167
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115229167.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: T. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XX, M., zastúpeného AK: JUDr. Ireneusz Piotr Giebel, so sídlom Trnava, Sladovnícka 22, Trnava, proti žalovanej: E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., J.. J. XXXX/XX, M., zastúpenej splnomocnencom: AK PRINC & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 237 554, so sídlom Trnava, Štefánikova 23, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37C/548/2015-139 zo dňa 22. novembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh (akt. žalobu) zamietol (I. výrok), žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (II. výrok).
2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 42a ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 42b ods. 1, 2, 3, 4, § 116 Občianskeho zákonníka, s poukazom na procesné ust. § 132, § 182, 187, § 191 ods. 1, § 215, § 217 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.
3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca poskytol C. U. (bývalý manžel žalovanej) pôžičku v roku 2013 v celkovej sume 46.000,- Eur, ktorý sa zaviazal pôžičku zaplatiť v splátkach (v prípade omeškania so splátkou stráca dlžník výhodu splátok, a splatným sa stáva celý nezaplatený dlh) - uvedená skutočnosť je zrejmá z Notárskej zápisnice č. N 130/2015, Nz 17059/2015, NCRIs 171465/2015, spísanej dňa 20.5.2015 notárkou JUDr. Ingrid Dubasovou. Vzhľadom na skutočnosť, že C. U. neuhradil ani prvú splátku, stratil výhodu splátok, splatným sa stal celý zostávajúci nezaplatený dlh (t.j. suma 46.000,- Eur, spolu s príslušenstvom), pričom notárska zápisnica sa stala vykonateľným exekučným titulom. Vykonaním exekúcie bola poverená JUDr. Lucia Baničová (sp. zn. EX 606/2015), v exekučnom konaní zistila, že pohľadávka žalobcu nie je vymožená ani čiastočne. Manželstvo žalovanej a C. U. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 10P/9/2015-63 zo dňa 12.3.2015 (právoplatný dňa 21.3.2015). Dňa 18.5.2015 uzavreli C. U. a žalovaná Dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej C. U. previedol na žalovanú (evidované Správou katastra Trnava pod č. V 5924/15) okrem iných hnutelných vecí aj nehnuteľnosť - byt č. XX, číslo vchodu J. XX, 3.p., súp. č. stavby XXXX na pozemku registra C KN 8399/54, a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 448/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku registra C KN s parc.č. 8399/54, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 524 m², zapísané na LV č. XXXX, evidované Správou katastra Trnava, Obec a k.ú. M. (vklad vlastníckeho práva bol povolený

dňa 29.9.2015). Zároveň žalovaná výlučne na seba prevzala záväzok splácať hypotekárny úver, za ktorý bol nadobudnutý predmetný byt (M. F., a.s.); následne si žalovaná vzala hypotekárny úver vo výške 45.000,- Eur v L. L., a.s. (zo dňa 12.10.2015), za účelom refinancovania predchádzajúceho hypotekárneho úveru v M. F., a.s. (zo dňa 8.4.2011). Na byt viazne v prospech L. L., a.s. záložné právo (na zabezpečenie splácania hypotekárneho úveru). Žalovaná a C. U. od roku 2007 nežili v spoločnej domácnosti, nehospodárili spolu (od roku 2013 sa C. U. zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v zahraničí, na Slovensko prišiel na krátky čas v roku 2015), žalovaná v čase uzavretia dohody o vyporiadaní BSM nemala (a ani nemohla mať) vedomosť o prípadných dlhoch C. U., nemohla mať vedomosť o údajnom zámere C. U. ukrátiť svojho veriteľa.

4. Prvoinštančný súd právne uzavrel, že žaloba nie je dôvodná, keď neboli naplnené hneď viaceré podmienky pre to, aby napadnutý právny úkon mohol a mal byť považovaný za odporovateľný. Je pravdou, že žalobca poskytol C. U. (bývalý manžel žalovanej) pôžičku v roku 2013 v celkovej sume 46.000,- Eur, ktorú sa C. U. zaviazal zaplatiť v splátkach (v prípade omeškania so splácaním pod stratou výhody splátok, čím by sa stal splatným celý nezaplatený dlh), keď táto skutočnosť je jednoznačne a bezpochyby zrejماً z Notárskej zápisnice č. N 130/2015, Nz 17059/2015, NCRIs 171465/2015, spisanej dňa 20.5.2015 notárkou JUDr. Ingrid Dubasovou. Vzhľadom na skutočnosť, že C. U. dlh, ním v notárskej zápisnici uznaný čo do dôvodu aj čo do výšky, nesplácal, stratil výhodu splátok, a splatným sa stal celý zostávajúci nezaplatený dlh (t.j. suma 46.000,- Eur spolu s príslušenstvom) - notárska zápisnica sa tak stala vykonateľným exekučným titulom, t.j. žalobca má voči C. U. (ako svojmu dlžníkovi) vymáhateľnú pohľadávku (okresný súd sa tak nestotožnil s názorom žalovanej o neexistencii vymáhateľnej pohľadávky). Manželstvo žalovanej a C. U. bolo právoplatne rozvedené dňa 21.3.2015. Následne žalovaná a C. U. uzavreli dňa 18.5.2015 (netrvalo) dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej C. U. previedol na žalovanú (evidované Správou katastra Trnava pod č. V 5924/15) okrem iných hnuiteľných vecí aj nehnuteľnosť - byt č. XX, číslo vchodu J. XX, 3.p., súp. č. stavby XXXX na pozemku registra C KN 8399/54, a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 448/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku registra C KN s parc. č. 8399/54, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 524 m², zapísané na LV č. XXXX, evidovanom Správou katastra Trnava, Obec a k.ú. M. (vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 29.9.2015). V čase uzavretia napadnutého právneho úkonu (dohody o vyporiadaní BSM) už tento bol uzavretý medzi bývalými manželmi, teda nie medzi blízkymi osobami (blízkou osobou je totiž iba príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel, resp. iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom - ani jednu z tých definícií však vzťah bývalých manželov nespĺňa). V takomto prípade potom dôkazové bremeno preukázať, že 1/ napadnutým právny úkonom dlžník kvalifikovane zmenšil svoj majetok a zároveň, že 2/ žalovanej úmysel dlžníka (C. U.) ukrátiť veriteľa (žalobcu) musel byť známy, resp. že žalovaná o takomto dlžníkovom úmysle (ukrátiť veriteľa) vedela, bolo na žalobcovi. V súvislosti s podmienkou zmenšenia majetku dlžníka okresný súd poukázal na skutočnosť, že predmetný byt bol vo vlastníctve žalovanej a jej bývalého manžela C. U., ktorí následne po rozvode manželstva uzavreli dohodu o vyporiadaní BSM, ktorou (okrem iného) vyriešili aj vlastníctvo k bytu. Je síce pravdou, že žalovaná v rámci vyporiadania BSM nadobudla byt do svojho výlučného vlastníctva, avšak nestalo sa tak bez adekvátneho „protiplnenia“ - protiplnenie nemá len povahu peňažnú, ale môže spočívať aj v tom že sa zníži záväzková povinnosť dlžníka. Žalovaná v súvislosti, s nadobudnutím vlastníctva k bytu, výlučne na seba prevzala záväzok splácať hypotekárny úver, za ktorý bol tento byt prvotne (do BSM) nadobudnutý (v M. F., a.s.), splátky za byt platila dokonca sama (bez príspevia C. U. ako spoluvlastníka bytu) od roku 2014. To, že následne si žalovaná vzala hypotekárny úver vo výške 45.000,-Eur v L. L., a.s. (zo dňa 12.10.2015, pričom na byt viazne v prospech L. L., a.s. záložné právo na zabezpečenie splácania hypotekárneho úveru), za účelom refinancovania predchádzajúceho hypotekárneho úveru v M. F., a.s. (zo dňa 8.4.2011) na posúdení protiplnenia nemá žiaden vplyv. Primeranosť protiplnenia je otázka, ktorej základné riešenie spočíva v porovnaní hodnoty, o ktorú sa majetok dlžníka zmenšil (strata jeho vlastníckeho práva k bytu) s dôsledkami z toho vyplývajúceho a s tým súvisiaceho pre dlžníka (strata záväzkov z hypotekárneho úveru), keď sa skúma či nedošlo k zníženiu hodnoty majetku dlžníka bez toho, aby sa vyrovnalo efektívnym protiplnením. V tomto prípade za protiplnenie je potrebné považovať prevzatie úveru žalovanou, pričom okresný súd toto protiplnenie považuje za adekvátne. V súvislosti s podmienkou vedomosti žalovanej o úmysle dlžníka (C. U.) ukrátiť veriteľa poukazuje okresný súd na skutočnosť, že v konaní nebola preukázaná (dokonca z výpovedí všetkých svedkov bola vylúčená) vedomosť žalovanej o prípadnom úmysle C. U. ukrátiť napadnutým právny úkonom žalobcu (ako jeho veriteľa). Žalovaná a C. U. totiž od roku 2007 nežili v spoločnej domácnosti, nehospodárili spolu (od roku 2013 sa C. U. zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v zahraničí, na Slovensko prišiel na

krátky čas v roku 2015), žalovaná v čase uzavretia dohody o vyporiadní BSM nemala (a ani nemohla mať) vedomosť o prípadných dlhoch C. U., nemohla mať vedomosť o údajnom zámere C. U. ukrátiť svojho veriteľa. Aj prípadné preukázanie ďalších dlhov (voči iným osobám ako žalobca, o čo sa žalobca v konaní snažil) C. U., by nemala na vytvorený názor okresného súdu o nevedomosti žalovanej o úmysle C. U. ukrátiť svojho veriteľa žiadny vplyv, nakoľko by sa tým priamo ani nepriamo táto vedomosť nedala preukázať. Žalobcovi sa nepodarilo preukázať splnenie podmienok na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu (v časti zmenšenia majetku dlžníka v dôsledku absencie adekvátneho protiplnenia a v časti vedomosti žalovanej o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa). Žalobca totiž v konaní nepredložil relevantné doklady a dôkazy, na základe ktorých by okresný súd mohol dospieť k opodstatnenosti a oprávnenosti jeho návrhu, neuniesol teda v konaní dôkazové bremeno (ktoré spočívalo na ňom). S poukazom na skutočnosť, že dôkazným bremenom bol zaťažený žalobca, ktorý toto neuniesol, okresný súd musel rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej strane, na ktorej leží dôkazné bremeno (t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva).

5. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že ju v konaní plne úspešnej žalovanej priznal v rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie v spojení s jeho doplnením, ktorým navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, priznať žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu aj na odvolacom súde, alternatívne zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie nepredvolal a ani sa len nepokúsil predvolať dlžníka C. U., bez uvedenia dôvodu nepredvolal kľúčové svedka Y. Y., ktorého žalobca navrhol vypočuť za účelom, že práve od neho sa žalovaná dozvedela o pohľadávke samotného žalobcu. Okresný súd pripustil žalobcovi len výsluch jedného svedka, na strane žalovanej vykonal výsluch troch svedkov, dokonca dcéry, v čom vidí nespravodlivosť v možnosti dokazovať. Okresný súd nevykonal dokazovanie za účelom zistenia v akej presnej výške žalovaná prevzala pasíva ku dňu zániku BSM (výška pasív nie je výslovne uvedená v Dohode o vyporiadání BSM, výšku pasív nepreukázala žalovaná v konaní, do súdneho spisu založila len zmluvu o záložnom práve, ktorá sa týkala zmluvy o úvere, ktorý si vzala až v júni 2015 vo výške 45.000,- Eur a to údajne za účelom refinancovania predchádzajúceho úveru, nevykonal všetky dôkazy na to, aby mohol jednoznačne konštatovať to čo konštatoval v odvolaní napadnutom rozsudku. Nesúhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že išlo o protiplnenie adekvátne, nakoľko v rámci dokazovania vôbec nebolo vykonané dokazovanie smerom k špecifikácii a určenie pasív a výšky pasív. Nesúhlasí s názorom okresného súdu, že dôkazné bremeno bolo na žalobcovi z titulu, že nejde o blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, teda mal dokázať, že napadnutým úkonom dlžník kvalifikovane zmenšil svoj majetok a zároveň, že žalovanej úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa musel byť známy, resp. že žalovaná o takomto dlžníkovom úmysle vedela. Jednoznačne v prejednávanej veci ide o blízke osoby podľa § 116 Občianskeho zákonníka, kde úmysel dlžníka sa ex lege prezumuje a dôkazné bremeno o údajnej nevedomosti žalovanej o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa, bolo na žalovanej, ktoré toto neuniesla. Bolo na žalovanej v záujme vlastného procesného úspechu sústrediť sa na svoje úkony náležitej starostlivosti a nemôže len argumentovať nedostatkom ukracujúceho úmyslu na strane dlžníka. Aktivity náležitej starostlivosti žalovaná nijako neopísala ani nepreukázala, len podpísala dohodu o vyporiadání BSM. V prípade blízkych osôb a osôb s rovnakým postavením zákon nepripúšťa záver o absencii ukracujúceho úmyslu dlžníka a pokiaľ žalovaná neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, že ani pri náležitej starostlivosti nemohol prezumujúci ukracujúci úmysel dlžníka poznať, súd odporovacej žalobe vyhovie bez ohľadu na jeho reálnu existenciu. Žalovaná nevyvinula žiadne úsilie k poznaniu úmyslu dlžníka, keď sama potvrdila, že sa o dlžníka nezaujímal. Žalovaná ako manželka dlžníka poznala jeho správanie, jeho dlhy, jeho záväzky, tiež ich hospodárenie, keďže bolo dokázané, že si stále brali hypotéky, úvery, o čom svedčia aj pôžičky žalobcu, o ktorých existencii nemal pochybnosti ani súd prvej inštancie, z uvedených dôvodov žalovaná úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa rozpoznať mohla, rozpoznala, tiež mala byť opatrnější pri uzatváraní úkonov s dlžníkom, mala vyvinúť aktivitu, aby odporovateľný úkon mohla rozpoznať. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/75/2011, v ktorom sa výslovne uvádza, že nie je dôvod pochybovať o tom, že bývalý manželia, ktorí uzavreli dohodu o vyporiadání BSM, sú blízkymi osobami, práve naopak zdôrazňuje, že práve len tieto osoby môžu uzavrieť dohodu o vyporiadání BSM, žiadnym iným osobám to zákon nedovoľuje. Obrana žalovanej, že nie sú blízkymi osobami nemôže obstáť pred zákonom, nakoľko ak by to bola pravda, tak nikdy by nemohli uzavrieť ani dohodu o vyporiadání BSM, ktorú môže uzavrieť len manželia, a teda takáto dohoda

by bola absolútne neplatná. Okresný súd v odôvodnení opomenul viac skutočností, ktoré žalobca tvrdil v záverečnej reči, do odôvodnenia uviedol iba nepatrnú časť. V odvolacom konaní navrhol vypočuť svedka Y. Y., svedka C. U..

7. Žalovaná odvolanie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila a uviedla, že navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Má za to, že rozhodnutie okresného súdu je správne a navrhuje ho potvrdiť. Žaloba z hmotnoprávneho hľadiska nenapĺňa skutkovú podstatu odporovateľnosti právneho úkonu, v konaní neunesol dôkazné bremeno. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď bývalých neoznačil a nepovažoval za osoby blízke v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z predložených dokladov v konaní aj zo spisu Okresného súdu v Trnave sp. zn. 10P/9/2015 (rozsudok OS Trnava, č. k. 10P/9/2015-63, zo dňa 12.3.2015, právoplatný dňa 21.3.2015) vyplýva, že došlo k právoplatnému ukončeniu manželstva žalovanej a údajného dlžníka C. U.. Skutočnosť, že žalovaná s údajným dlžníkom - p. C. U. nežila v spoločnej domácnosti (takmer 8 rokov pred rozvodom, ale ani po rozvode) v konaní potvrdili svedkovia U., W., N. U.. Odporovateľný právny úkon bol uzavretý medzi bývalými manželmi, teda nie medzi blízkymi osobami. Výklad žalobcu, že nie je dôvod pochybovať o tom, že bývalí manželia, ktorí uzavreli dohodu o vyporiadaní BSM, sú blízkymi osobami, nemá oporu ani v zákone, ani v právnej praxi. Okresný súd riadne umožnil žalobcovi odporovať právnomu úkonu - Dohode o vyporiadaní BSM zo dňa 18.5.2015, avšak na strane žalobcu bolo, aby preukázal, že druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa mohla poznať. Taktiež je žalobcovou povinnosťou preukázať, či došlo k ukráteniu veriteľa, čiže k zmenšeniu majetku do takej miery, že sa ukracuje uspokojenie žalobcovej údajnej pohľadávky. Na daný prípad nie je možné aplikovať § 43a ods. 3 Občianskeho zákonníka a aj vzhľadom k ostatným ustanoveniam § 43a a nasl. Občianskeho zákonníka je zrejmé, že nie je na strane žalovanej dôkazná povinnosť v zmysle poslednej vety za bodkočiarkou § 43a ods. 3 Občianskeho zákonníka (to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa). Žalovaná jednoznačne poukázala na skutočnosť, že v tomto prípade nie je prípustné uplatňovať právnu (vyvrátiiteľnú) domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa poznala, nakoľko v danom čase a priestore nebola osobou blízkou v zmysle ustanovení § 116 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z objektívneho hľadiska nevedela a ani nemohla vedieť o údajných pohľadávkach žalobcu voči jej bývalému manželovi, keďže ani samotný žalobca k dnešnému dňu svoje postavenie ako veriteľa hodnoverným spôsobom nepreukázal. Žalobca nepreukázal reálnosť kontraktu, tak ako to zákon pri ustanovení o pôžičke vyžaduje. V rámci konania sa svoje "klamstvá" snažil vylepšiť už údajným svedkom poskytnutia údajnej pôžičky Y. F. (bratom žalobcu), ktorý ani nebol priamou poskytnutiu údajnej pôžičky. Výpoveď tohto svedka je účelová a tendenčná, nie je objektívna a nemožno na ňu prihliadať. Skutočnosť, že s bývalým manželom nežili v spoločnej domácnosti a nehospodarili spoločne preukazovala výpoveďou svedkov p. Y. U., dcérou N. U., či p. W. a nepriamo túto skutočnosť potvrdil aj svedok žalobcu Y. F., ktorý uviedol, že C. U. býval v malej chatke v V. Y.. Okresný súd neodmietol v konaní svedka Y. Y. nedôvodne, keď riadne zisťoval za akým účelom má byť vypočutý tento svedok, žalobca uviedol za účelom preukázania údajných ďalších pôžičiek (a to skutočne nesúviselo s týmto konaním), z týchto dôvodov by bolo nehospodárne a neúčelné svedka vypočuť. Zo strany svedkov (aj žalobcu) bolo jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že aj žalobcovi bola známa skutočnosť, že žalovaná a údajný dlžník spolu nežijú, každý hospodári sám, každý býval samostatne, netvorili jednu domácnosť (nepriamo tieto skutočnosti potvrdil aj svedok Y. F. (svedok žalobcu). Žalovaná sa v konaní pred okresným súdom nestotožnila s názorom okresného súdu, ktorý mal exekučný titul za preukázaný a mal preukázanú existenciu pôžičky. Či je údajne vymáhateľná pohľadávka v rozpore so zákonom mal okresný súd skúmať a zaoberať sa ňou, v čom vidí žalovaná pochybenie okresného súdu, ale keďže okresný súd žalobu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena, nebol dôvod na odvolanie žalovanej. Pokiaľ mal žalobca veľký záujem na výpovedi svedka C. U., mal zabezpečiť jeho prítomnosť na pojednávaní. Vzhľadom na skutočnosť, že pobyt svedka C. U., stranám sporu nebol známy, žalobca pred okresným súdom upustil od predvolávania tohto svedka. Okresný súd vo svojom rozhodnutí správne postupoval, keď sa priklonil k argumentom žalovanej, že nie je na dokazovaní žalovanej, aby preukazovala, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, ako to predpokladá ustanovenia § 42 a ods. 3 Občianskeho zákonníka. Je povinnosťou žalobcu preukázať zákonné predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu ako aj splnenie ostatných podmienok pre odporovateľnosť právneho úkonu v zmysle ustanovení § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ možno považovať za dôvod podania žaloby na odporovateľnosť právneho úkonu zo strany žalobcu vyporiadanie BSM medzi bývalými manželmi, potom v zmysle, že sa zmenšil majetok dlžníka do takej miery, že sťažuje vymoženie údajnej pohľadávky žalobcu, pretože z majetku údajného dlžníka niečo "ubudlo" a ostatný majetok na uspokojenie veriteľa nepostačuje,

potom treba zo strany žalobcu preukázať, či údajný dlžník nemal iný majetok (nehnutelný, hnutelný, pohľadávky, finančnú hotovosť, práva atď. v tuzemsku i zahraničí), ktoré by postačili na uspokojenie údajnej pohľadávky žalobcu. Z obsahu dohody o vyporiadaní BSM je zrejmé, že žalovaná nadobudla vlastníctvo k tam uvedenej nehnuteľnosti, ale prešli do jej výlučnej dispozície právne povinnosti - záväzok splácať úver voči banke a na strane C. U. sa súčasne znížili pasíva v rozsahu záväzku splácať úver voči banke. To znamená, že nedošlo k zmenšeniu majetku údajného dlžníka tým, že došlo k podpísaniu dohody o vyporiadaní BSM, a nie je doposiaľ zrejmé (žalobca to nepreukázal), že majetok údajného dlžníka sa skutočne aj zmenšil - majetkom sa nechápe len nehnuteľný majetok. A už vôbec nedošlo k zmenšeniu majetku údajného dlžníka v zmysle a ponímaní ustanovenia § 43a ods. 3 Občianskeho zákonníka.

8. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobca sa vyjadril žalobca a opätovne poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/75/2011 ako aj na exekučné konanie vedené proti dlžníkovi C. U., v ktorom bolo riadne zistené, že dlžník nedisponuje žiadnym majetkom, o čom boli doložené aj správy od súdneho exekútora, preto mu nie je zrejmé aké iné dôkazy má predložiť. Zrušenie spoločnej domácnosti nemá za následok zánik majetkového spoločenstva, kým trvá manželstvo, trvá aj hospodárenie manželov. Svedok Y. F. jasne uviedol, že pôžičiek bolo viac, teda v zhode s tvrdením žalobcu, odmieta svojvoľné dopĺňanie výpovede svedka žalovanou. Žalobca od začiatku navrhuje vypočuť dlžníka C. U., ako aj svedka Y. Y. a nerozumie, prečo sa jeho vypočutiu žalovaná bráni. Trvá na odvolaní a všetkých skorších vyjadreniach a prednesoch.

9. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalovaná a uviedla, že trvá na stanovisku, že žaloba z hmotnoprávneho hľadiska nenapĺňa skutkovú podstatu odporovateľnosti právneho úkonu, po procesnej stránke žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno. K výsluchu svedka Y. Y. poukázala na zápisnicu z pojednávania zo dňa 11.9.2017, okresný súd rozhodol o nepripustení výpovede svedka, pričom žalobca ani netrval na jeho vypočutí pred okresným súdom. Pred okresným súdom žalobca netrval ani na vypočutí svedka C. U.. Poukázala na obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 11.9.2017, ktorá obsahuje vyjadrenie žalobcu, že žalovanú nikdy v súvislosti s pôžičkou nenavštívil, od žalobcu nemohla vedieť, že nejaká pôžička medzi žalobcom a C. U. existuje. Poukázala na obsah rozvodového spisu vedeného na okresnom súde sp. zn. 10P/9/2015, z ktorého vyplýva, že žalovaná a C. U. zhodne prehlásili, že nežijú v jednej domácnosti viac ako 8 rokov pred rozvodom. Tiež partnerka C. U. čestným prehlásením potvrdila, že v rozhodnom čase C. U. so žalovanou nehospodáril, žil a hospodáril v spoločnej domácnosti s inou ženou (čl. 53-54 spisu). Z výpovede žalovanej v konaní aj výpovede svedkov je nesporné, že žalovaná a C. U. sa neriadili pravidlami o spoločnom hospodárení ustanovenými Zákonom o rodine, čo bolo postupom času aj dôvodom pre rozvod ich manželstva. V prípade potreby žalovaná vie preukázať, že náklady spočívajúce na úhradách hypotéky sa bývalý manžel žalovanej nepodieľal. Hypotéka bola vždy jedna a tá sa prefinancovala.

10. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Krajský súd Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu žalobcu (určenie, že Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorou boli prevedené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Obci a k.ú. M., zapísané na LV Správy katastra Trnava č. LV XXXX, a to byt č. XX, číslo vchodu J. XX, 3.p., súp. č. stavby XXXX, na pozemku registra C KN 8399/54, a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 448/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku registra C KN s parc. č. 8399/54, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 524 m², z C. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XX, na žalovanú, ktorej vklad vlastníckeho práva bol do katastra nehnuteľností povolený Správou katastra Trnava v konaní vedenom pod č. V 5924/15, je voči žalobcovi neúčinná) zamietol z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu, s poukazom na odvolacie dôvody žalobcu.

13. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, ktorý vo náležitom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom vyhovujúcom rozsahu i správne právne posúdil, keď na spor aplikoval náležité hmotnoprávne ustanovenia a tieto i správnym spôsobom vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP odvolací súd odkazuje na správne presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej vyhovujúcej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

14. Účelom inštitútu občianskeho práva odporovateľnosti je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok na úkor veriteľa. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov je obsiahnutá v ustanoveniach § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka. Z hľadiska jej systematiky treba rozlišovať medzi aktívnou vecnou legitímáciou na uplatnenie odporovateľnosti (§ 42a ods. 1 <. Občianskeho zákonníka), podmienkami odporovateľnosti (§ 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka), podmienkami odporovateľnosti (§ 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka), pasívnou vecnou legitímáciou (§ 42b ods. 2 <. a <. Občianskeho zákonníka) a právnymi následkami spojenými s úspešným odporovaním právneho úkonu (§ 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka). Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Dôsledkom úspešného odporovania právneho úkonu je v zmysle citovaného ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka neúčinnosť tohto úkonu. Právnu neúčinnosť charakterizuje samotný zákon tak, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a ak to nie je dobre možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Právna neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu je neúčinnosťou relatívnou, t.j. táto neúčinnosť platí iba voči veriteľovi, ktorý sa úspešne domáhal odporovateľnosti právneho úkonu. Neúčinnosť právneho úkonu sa voči veriteľovi prejaví tak, že na uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky možno vykonať exekúciu napr. predajom vecí tak, ako by k zmene jej vlastníctva z dlžníka na iný subjekt nebolo došlo. Ak to však nie je možné, priznáva zákon veriteľovi právo na náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Táto náhrada je limitovaná výškou prospechu, ktorý mal žalovaný z odporovateľného právneho úkonu. Pretože právo odporovať právnym úkonom sa v zmysle ustanovenia § 42b ods. 1 v spojení s § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatňuje žalobou o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, môže právny dôsledok úspešného odporovania, t.j. neúčinnosť právneho úkonu, nastať až právoplatnosťou rozsudku, ktorým bude takejto žalobe vyhovie. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam. Môže mať význam až pri posudzovaní možnosti veriteľa vyplývajúcej z úspešného odporovania.

15. Podmienky, za ktorých môže veriteľ napadnúť právny úkon dlžníka odporovacou žalobou, sú uvedené v ustanovení § 42a ods. 2 <. Občianskeho zákonníka a sú nimi: právny úkon, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti), úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti) a vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. V neposlednom rade aj uplatnenie odporovacej žaloby v trojročnej lehote od urobenia odporovaného právneho úkonu, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti žaloby.

16. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Pri odporovateľnosti právneho úkonu ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka stanovuje skutočnosti, ktoré je potrebné v konaní preukázať, pričom tieto skutočnosti (pokiaľ nejde o prevod blízkej osobe), je všetky povinný preukázať žalobca.

17. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci, ktoré je dôvodom odvolania, môže spočívať v tom, že súd vec posúdil podľa nesprávneho právneho predpisu alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

18. Žalobca namietal, že bola riadne preukázaná skutková podstata odporovateľnosti právneho úkonu s čím odvolací súd nesúhlasí a stotožňuje sa so záverom okresného súdu, ktorý práve žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu (zmenšenie majetku dlžníka v dôsledku absencie adekvátneho plnenia, vedomosti žalovanej o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa). Pričom z obsahu § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý okresný súd správne aplikovať vyplýva, že potreba splnenia všetkých predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu, vrátane tých, pre nepreukázanie ktorých okresný súd žalobu zamietol, teda absencia preukázania čo len jednej z nich má za následok nevyhovenia žalobe o odporovateľnosti právneho úkonu. Odvolací súd len dopĺňa, že žalobca podal žalobu v lehote troch rokov odo dňa uzavretia dohody o vypořádání BSM.

19. Žalobca namietal, že v prejednávanej veci ide o blízke osoby podľa § 116 Občianskeho zákonníka, kde úmysel dlžníka sa ex lege prezumuje a dôkazné bremeno o údajnej nevedomosti žalovanej o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa bolo na žalovanej, ktoré táto neuniesla.

20. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Okresný súd správne uzavrel, keď žalovanú a (dlžníka) C. U. ako rozvedených manželov nepovažoval za blízke osoby v zmysle § 116 veta pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka, keďže aj podľa odvolacieho súdu nie je splnený predpoklad trvajúceho manželstva v zmysle ustanovení Zákona o rodine. Aj rozvedení manželia tak ako aj ktorékoľvek iné osoby mimo príbuzných v priamom rade a súrodencov môžu byť za splnenia predpokladov stanovených § 116 za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka osobami blízkymi. Takého postavenie nadobúdajú z dôvodu vyššej intenzity vzájomných vzťahov, v dôsledku ktorých sú si natoľko citovo blízki, že ujmu utpenú jednou z nich by tá druhá považovala za ujmu vlastnú. Zákon v ustanovení § 116 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka nedáva priamu odpoveď na túto otázku a neustanovuje žiadne presné kritériá, z ktorých by záver o tom, že ide o osobu blízku, vyplýval. Uvedené ustanovenie je jednou z právnych noriem, ktoré právna teória nazýva právnou normou s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. normou, ktorých hypotéza nie je stanovená právnym predpisom a ktorá tak prenecháva súdu na zvážení v každom jednotlivom prípade, aby sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/32/2017, z ktorého vyplýva, že pri prijímaní záveru súdu budú podstatné, napr. také okolnosti, aký druh vzájomného vzťahu je medzi osobami, či žijú v spoločnej domácnosti (i keď tento znak nemusí byť ešte sám osebe určujúci), aké sú vzájomné pomery v takejto domácnosti, či

si osoby navzájom pomáhajú, zaujímajú sa o seba nielen z pohľadu majetkových aspektov alebo ak ide o rozvedených manželov nielen z pohľadu starostlivosti o spoločné deti, či takéto osoby prejavujú o seba záujem v závažných prípadoch, v chorobe, starobe a v núdzi). Je potrebné zdôrazniť, že pre určenie vzťahu medzi osobami ako vzťahu blízkeho, sú relevantné len tie okolnosti, ktoré existovali v rozhodnom čase, v prejednávanej veci v čase uskutočnenia odporovateľného právneho úkonu dlžníkom (dohoda o vyporiadaní BSM zo dňa 13.5.2015). V posudzovanom prípade boli účastníkmi dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 13.5.2015 žalovaná a (dlžník) C. U., ktorí boli v čase jej uzavretia (už) rozvedení manžela od 21.3.2015 (rozsudok sp. zn. 10P/9/2015-63 zo dňa 12.3.2015 - právoplatný dňa 21.3.2015). Odvolací súd má za to, že s ohľadom na uvedené okresný súd sa vyššie príkladmo uvedenými kritériami riadil, keď uzavrel, že vzťah bývalých manželov nenapĺňa (ani) definíciu za bodkočiarkou § 116 Občianskeho zákonníka (iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom...). Pričom je nutné poukázať na to, že z obsahu vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že od roku 2007 C. U. a žalovaná nežili v spoločnej domácnosti, od roku 2013 sa C. U. zdržiaval na neznámom mieste pravdepodobne v zahraničí, keď na Slovensko prišiel len krátky na krátky čas v roku 2015). Z vykonaného dokazovania nevyplynuli také závery, že v rozhodnom čase uzavretia dohody o vyporiadaní BSM t. j. dňa 13.5.2015 by C. U. a žalovanú ako rozvedených manželov (od 21.3.2015) bolo možné považovať za osoby si navzájom blízke v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka, keďže nebolo preukázané, že úroveň ich vzájomných vzťahov v čase uzavretia predmetnej dohody o vyporiadaní BSM by musela byť taká, že by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd s námietkou žalobcu v odseku 19 nestotožnil.

21. Argument žalobcu, že v prípade blízkych osôb a osôb s rovnakým postavením zákon nepripúšťa záver o absencii ukracujúceho úmyslu dlžníka a pokiaľ žalovaná neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla prezumujúci ukracujúci úmysel dlžníka poznať, súd odporovacej žalobe vyhovie bez ohľadu na jeho reálnu existenciu by v danej veci obstál iba v prípade, ak by bolo preukázané, že žalovaná a C. U. boli blízkymi osobami podľa § 116 Občianskeho zákonníka, čo však v danej veci neplatí.

22. Ani námietka žalobcu, že žalovaná aktivity náležitej starostlivosti nejako neopísala, nepreukázala, pričom v záujme jej procesného úspechu bolo sústrediť sa na úkony náležitej starostlivosti neobstojí, keďže žalovaná nebola podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou s ohľadom na už uvedené v odseku 20.

23. Taktiež poukaz žalobcu na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/75/2011 v súvislosti s tým, že nie je dôvod pochybovať o tom, že bývalý manželia, ktorí uzavreli dohodu o vyporiadaní BSM, sú blízkymi osobami, v danej veci nie je dôvodný. Najvyšší súd SR v uvedenom rozsudku nekonštatoval záver, že rozvedení manželia sú blízkymi osobami podľa § 116 Občianskeho zákonníka, riešil iné právne otázky a to, či návrhu na určenie neúčinnosti právneho úkonu podanému len vo vzťahu k časti majetku nadobudnutého dohodou o vyporiadaní BSM nemožno vyhovieť len preto, že v lehote uvedenej v § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka nebol tento úkon odporovaný ako celok?, či možno úspešne odporovať dohode o vyporiadaní BSM aj tak, že ukrátený veriteľ sa návrhom domáha určenia právnej neúčinnosti iba vo vzťahu k oddeliteľnej časti tejto dohody. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom uvedeného rozsudku konštatuje, že NS SR uzavrel, že to, ktoré osoby môžu uzavrieť dohodu o vyporiadaní BSM, keď žiadnym iným osobám to zákon nedovoľuje.

24. Nesúhlas žalobcu s názorom okresného súdu, že dôkazné bremeno bolo na žalobcovi z dôvodu, že nejde o blízke osoby v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, teda mal dokazovať, že napadnutým úkonom dlžník kvalifikovane zmenšil svoj majetok a zároveň, že žalovanej musel byť úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa známy, resp. že žalovaná o takomto dlžníkovom úmysle vedela, podľa odvolacieho súdu neobstojí, keď záver okresného súdu o povinnosti žalobcu dokazovať je správny (odsek 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku), keď okresný súd správne uzavrel, že žalovaná a C. U. neboli blízkymi osobami podľa § 116 Občianskeho zákonníka. V takom prípade platí, že žalovaná, ktorá nadobudla majetok odporovateľným právnym úkonom od dlžníka a nejde o osobu blízku dlžníkovi, nemusí nič tvrdiť, ani preukazovať, pretože dôkazné bremeno týkajúce sa jej vedomosti o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa ako aj vedomosť žalovanej o úmysle dlžníka (obdobne rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/955/2005) znáša žalujúci veriteľ (v danej veci žalobca). Má však právo vyvracať tvrdenia žalobcu, príp. predkladať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Okresný súd pri skúmaní podmienky vedomosti žalovanej o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa (ktorej preukázanie zaťažovala žalobcu) z výsledkom vykonaného dokazovania

uzavrel, že táto podmienka preukázaná nebola, keď ani z výpovedí svedkov vedomosť žalovanej o úmysle dlžníka nevyplývala (svedkyňa T. W. vylúčila vedomosť žalovanej o dlhoch C. U., svedkyňa N. U. uviedla, že žalovaná jej nikdy nespomínala, že by C. U. mal nejaké finančné problémy, svedok Y. U. uviedol, že C. U. mu nikdy nespomenul, že by si bral nejakú pôžičku, svedok Y. F. uvedené netvrdil). Okresný súd uzavrel, že v čase uzavretia dohody o vyporiadaní BSM nemala žalovaná vedomosť o dlhoch C. U. a teda nemohla mať ani vedomosť o úmysle (zámere) C. U. ukrátiť svojho veriteľa, čo nebolo zo strany žalobcu v konaní preukázané. Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním okresného súdu, že ani prípadné preukázanie ďalších dlhov C. U. (voči iným osobám ako veriteľovi) by na závere o nepreukázaní úmyslu C. U. ukrátiť veriteľa žiaden vplyv, nakoľko by sa tým priamo ani nepriamo táto vedomosť nepreukázala. Na uvedenom nemá vplyv tvrdenie žalobcu v odvolaní, že žalovaná ako manželka dlžníka poznala jeho správanie, jeho dlhy a záväzky, keď uvedené nevyplývalo z vykonaného dokazovania.

25. Krátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky v zmysle už uvedeného § 42a Občianskeho zákonníka predpokladá také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Bremono tvrdenia a dôkazné bremono o tom, že dlžníkove právne úkony ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky nesie veriteľ (pozri napríklad rozhodnutia NS ČR sp. zn. 21 Cdo 549/2001, sp. zn. 30 Cdo 2435/2006). Dôkazné bremono preukázať, že táto podmienka úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu bola splnená, je teda na žalobcovi. Nestačí pritom preukázať, že majetok dlžníka sa zmenšil. Musí byť preukázané, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku, teda že došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu jeho majetku. V danom prípade sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia naplnením tohto predpokladu odporovateľnosti zaoberal v odseku 17 a dospel k záveru, že prevzatím úveru žalovanou sa zníženie majetku dlžníka vyrovnalo efektívnym protiplnením, keď žalovaná nadobudla vlastníctvo k nehnuteľnosti (bytu, ktorý bol v BSM).

26. Podľa § 185 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

27. Podľa § 182 veta druhá CSP, ak po vyjadrení strán sú nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovania za skončené.

28. Žalobca namietal, že okresný súd bez uvedenia dôvodu nepredvolal (v odvolaní označeného ako kľúčový) svedka Y. Y., ktorého navrhol vypočuť za účelom, že práve od neho sa žalovaná dozvedela o pohľadávke žalobcu, odvolací súd s ohľadom uvedeného poukazuje na obsah spisu, konkrétne vyjadrenie žalobcu zo dňa 23.1.2017 (na č.l. 58 a nasl), v ktorom žalobca okrem iného navrhol vypočuť v konaní ako svedka Y. Y., neuviedol však na aké skutočnosti, ako aj na zápisnicu z pojednávania zo dňa 11.9.2017, podľa ktorej žalobca trval na vypočutí svedka Y. Y. (prostredníctvom právneho zástupcu), pričom uviedol, že svedok sa má vyjadriť k ozrejmeniu skutočnosti, že C. U. si bral viaceré pôžičky aj od svedka, a že žalovaná u pôžičke, ktorú poskytol svedok C. U. vedela. Z obsahu zvukovej nahrávky z pojednávania zo dňa 11.9.2017 (s ktorou sa odvolací súd oboznámil) nevyplýva, že by žalobca navrhoval vypočuť svedka na skutočnosť, že práve od svedka sa žalovaná dozvedela o pohľadávke žalobcu (tak ako to tvrdí žalobca v odvolaní). Zároveň okresný súd v odseku 13 odôvodnenia napadnutého rozsudku objasnil (aj) dôvod, prečo predmetný dôkaz nevykonal. Odvolací súd má za to, že postup okresného súdu bol správny (v súlade s § 185 CSP), keďže výpoveď svedka, ktorá sa mala týkať skutočnosti, ktorá nemala relevanciu k predmetu žaloby, teda jej dôvodnosti voči žalovanej.

29. Odvolací súd uvádza, že súd môže vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu a proces dokazovania podľa Civilného sporového poriadku je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade, takže súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu, ktorá sa presúva na procesné strany. V danej veci dôkazná povinnosť týkajúca sa preukázania predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu, ktorá stíha žalobcu. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany sporu tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremono tvrdenia a dôkazné bremono. Pokiaľ strana sporu nerešpektuje bremono tvrdenia alebo dôkazné bremono, ktoré ju zaťažujú, z hľadiska procesného postupuje vo svoj neprospech.

Procesná nečinnosť strany v tomto smere má (pre ňu) negatívne dôsledky pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo vydaní (pre neho) nepriaznivé rozhodnutia. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Ďalej, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi strán sporu a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane sporu odňatie možnosti konať pred súdom, pretože je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy strán sporu (napr. uznesenie NS SR sp.zn.6Cdo 153/2011). Ďalej odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strany sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

30. Podľa § 185 ods. 2 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak, ods. 3 súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

31. Ďalej žalobca namietal, že okresný súd nepredvolal a ani sa len nepokúsil predvolať dlžníka C. U., avšak podľa odvolacieho súdu z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca (ani žalovaná) navrhol ako dôkaz vypočuť svedka C. U.. Pričom výsluch tejto osoby ako svedka nebol oprávnený okresný súd vykonať bez návrhu, keďže neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 185 ods. 2, 3 CSP. Odvolací súd ešte dopĺňa, že ani na pojednávaní dňa 22.11.2017, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok žalobca tento dôkaz nenavrhol vykonať, aj keď je nutné doplniť, že v prípade, že by tomu tak bolo, takýto návrh by bol navrhnutý v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, keďže žaloba žalobcu bola podaná na okresný súd dňa 7.12.2015, a teda žalovaný mal dostatočný časový priestor predkladať návrhy na dokazovanie.

32. Námietka žalobcu, že v postupe okresného súdu, ktorý pripustil žalobcovi len výsluch jedného svedka, na strane žalovanej vykonal výsluch troch svedkov, vidí nespravodlivosť v možnosti dokazovania podľa odvolacieho súdu neobstojí, keď s poukazom na uvedené v odseku 29 ako aj v zmysle 185 CSP nevyplývala povinnosť okresného súdu vykonať všetky dôkazy (výsluch svedka) navrhnuté žalobcom, pričom je bez právneho významu, že na strane žalovanej okresný súd pripustil vykonanie dokazovania vyššieho počtu svedkom ako na strane žalobcu.

33. Podľa § 366 písm. a) CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

34. Podľa § 384 ods. 2 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla, ods. 3 odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

35. K návrhu žalobcu vypočuť v odvolacom konaní svedkov Y. Y. a C. U. odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o svedka Y. bolo povinnosťou žalobcu použiť prostriedky procesného útoku, teda navrhnúť tento dôkaz v rámci konania na súde prvej inštancie s poukazom na § 151 ods. 1, 2 CSP a § 153 ods. 1 CSP. Sudcovská koncentrácia konania v zmysle § 153 ods. 1 CSP, ukladá stranám povinnosť uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Pričom podľa § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia

uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Žalobca túto možnosť nevyužil pred súdom prvej inštancie a zároveň neboli splnené predpoklady v zmysle § 366 CSP a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 384 ods. 3 CSP. Pokiaľ ide vypočutie svedka Y. Y. odvolacím súdom, je nutné uviesť, že už súd prvej inštancie postupoval podľa § 185 CSP a tento dôkaz nevykonal, čo odôvodnil aj v odseku 13 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pričom odvolací súd sa s postupom okresného súdu stotožnil v zmysle odseku 28, a nevidel dôvod na postup podľa § 384 ods. 2 CSP.

36. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

37. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom žalobu žalobcu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd s použitím § 387 ods. 1 CSP rozsudok, včítane závislého výroku o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovanou (odvolaním osobitne nenapadnutého), potvrdil.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).